

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztik: Dr. KUN BÉLA és Dr. RÉVÉSZ IMRE. Főmunkatárs: Dr. SZÁSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Vigyázat: Amerika!

Józanészű és a valódi keresztyénség lényege és története iránt is némi érzékkel bíró ember nem vonhatja kétségbe, hogy az északamerikai protestáns keresztyénség, a maga tipikus egyházi és egyházonkívüli formáival és erőivel Isten szent Lelkének hatalmas eszközévé lett modern világunkban. A múltban is, de még ma is rengeteg tanulnivalója volt és van tőle és belőle az óvilági protestáns keresztyénségnek. Amelyre ez az „óvilági” jelző, sajnos, nemcsak földrajz-történelmi értelemben talál.

Azonban a helyes és eredményes tanulás sohasem lehet egyértelmű a szolgálai követéssel, vagy éppen a vak utánzással. Ebben az esetben ez különösen káros volna. Mégpedig nemcsak az volna veszedelmes, hogyha *módszereket* sajátítana el az európai, közelebbről a magyar protestantizmus reflexió nélküli lelkesedéssel, csak azért, mert amerikaiak. Még nagyobb — s valljuk meg, nehezebben elkerülhető — s még nehezebben orvosolható — veszedelem rejlenék abban, hogyha az amerikai protestáns keresztyénség egy jó részének munkájában lábrakapott *szellem* ejtené hatalmába az itthoni evangéliumi munkásságot.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesületek ezévi toronto-clevelandi világkonferenciáján résztvevett egyik német delegátus: egy *Oltmann* nevű igen élesszemű és kálvinian szókimondó református lelképásztor a hitvallásos német reformátusok lapjában nemrég igen gondolkozásbaejtő módon tárgyalta közvetlen tapasztalatai alapján ezt a kérdést.

Azt írja a többek között, hogy tíz hét alatt a legkülönbözőbb felekezetekbe tartozó komoly, biblia- és krisztushívó egyénekkel volt érintkezése, de ezek között *egyelleneggyel sem találkozott, akiknek csak némi bizalmuk is volna az amerikai KIE munkához.* Benyomásai és értesülései szerint a régi, bibliás és elszántan keresztyén szellem az amerikai KIE életében nem vezet többé. Van olyan 5000 taglétszámú nagyvárosi KIE, amelynek alig 20 tagja látogatja a heti bibliaórát. A KIE-*tkárok* között pedig

akárhány olyan akad, aki a bibliai keresztyénség legsarkalatosabb hittényeivel szemben is közömbös. Még súlyosabb, hogy maga a legfőbb vezetőség sincs határozott, hitvalló bibliai állásponton. Magának a nagynevű elnöknek, Mott Jánosnak a magatartásával és nyilatkozataival sincsenek a legkisebb mértékben sem megelégedve azok, akik egy ilyen hatalmas keresztyén világszövetség elnökétől a teljes bibliai Krisztus mellett való félreérthetetlen állásfoglalást kívánnak.

Ezeknek a szomorú jelenségeknek az alapokát pedig abban látja Oltmann, hogy az amerikai KIE munkában túlságos befolyásra jutott az a szellem, amely Amerika protestáns vallásos életében egyébként is uralkodik: az a szellem, amely — ellentétben a Biblia és a reformátorok evangéliumával — az emberi önerőt állítja oda a vallásos és erkölcsi élet középpontjába, nem pedig az Isten mindenható, megigazító, újjászülő, megszentelő kegyelmét. „Amily nagy a hitük az emberi jóakarásban, ugyanoly kicsiny a hitük az Isten igéjének erejében. Mélyebben meghódolnak az Ember lélektanilag fürkészendő csodája előtt, mint az előtt az Isten előtt, aki a bármely fokozatú istenteleneknek egyedül adhat fölmentést ítélete alól. A munka célja a Krisztushoz hasonló ifjú, nem pedig az Isten lelkétől újjászült új ember.”

Lehetnek ezekben a megállapításokban túlzások. Tíz hét elvégre is édes-kevés ahhoz, hogy valaki az amerikai életnek csak egyetlenegy metszetébe is — pedig a KIE munka hatalmas egy metszet! — viszonylagos tévedésmentességgel belelásson. Hanem annyi bizonyos, hogy a magvuk komoly memento, amelyet idehaza is meg kell szívlelni.

Minél hatalmasabbra kifejleszti szervezetét egy akármilyen mélygyökerű keresztyén munka, annál jobban fenyegeti az elgépiesedés, elkülsősítés és ezzel együtt az elsekélyesedés veszedelme. Sokszoros mértékben áll ez a keresztyén ifjúsági munkára, amely természeténél fogva kénytelen az ifjú lélekhez alkalmazkodni s annak számára *nem* csak szoroson vett spirituális táplálékot nyújtani. Emiatt örökös kísértésben van,

hogy az *eszközöket* (pl. sport, szórakozás) össze-
tévessze a *céllal* s egy kitűnőnek látszó *mód-
szerrel* együtt észrevétlenül elsajátítsa azt a
— bibliai keresztyén, tehát következetes evan-
géliumi és református szempontból éppen nem
kifogástalan — *szellemet* is, amely annak a mód-
szernek létet adott, vagy legalább is azzal
nagyon összenőtt.

Ez ellen a veszedelem ellen pedig alapjá-
ban csak egy orvosság van: száz százalékgig
hűnek maradni a KIE munkában és minden
más evangéliumi munkában ahhoz a szilárd
bibliai alaphoz, amely a történelmi protestáns
egyházak hitvallásaiban — legélesebb tiszta-
sággal a mi református konfesszióinkban — jut
kifejezésre és *ezt* az alapot erősíteni szakadat-
lanul a lelkekben folytonos bibliai építő munka
által. Minden egyéb csak erre az alapra épülhet.

A mi magyarországi KIE munkánkat Isten
jóvoltából még nem fenyegeti az elamerikani-
zálódás akút veszedelme. Ennek egyik főoka
kétségtelenül a vezetésnek teljesen komoly,
hitvalló, bibliai szelleme s a történelmi egy-
házakkal való benső és — úgy látszik — foly-
vást még bensőbbé váló kapcsolat. De azért
résen lenni itt sem árt. Ott, ahol a kellő tájé-
kozottság és kivált az erős theologiai meg-
alapozottság hiányzik, abszolút jóakarát és
kristálytiszta buzgalom mellett is hamar be-
üthet az amerikanizálódás veszedelme, nemcsak
módszerekben — ami magában még a kisebb
baj —, hanem szellemben is.

A KIE nem theologiai iskola és nevelő
munkája sokszor többet ér sok theologiai
iskoláénál. De azoknak, akik a KIE munka élén
állanak — akár világvárosban, akár a legkisebb
helységben — az Ige és a hitvallás teológiájá-
ban otthon kell lenniök, ha lelkészek, ha nem.
Áll ez minden más evangéliumi munkára és
mozgalomra is, amelyeknek, épúgy, mint a
KIE-munkának, a történelmi egyházakkal való
minél bensőbb összeforradásán dolgozni már
csak ezért is nagyon kívánatos idehaza. **R. I.**

A Kollégium újéve.

Hosszú évek rendes szokása szerint a Kol-
légium tanárai és tisztviselői, az egyházkerületi
tisztviselőkkel együtt testületileg jelentek meg
az egyházkerületi elnökség üdvözlésére Baltazár
Dezső püspök előtt.

A nagyszámmal megjelentek élén Karai
Sándor kollégiumi igazgató üdvözölte emelke-
dett hangú beszédben a Püspököt. Így szólt:

Főtiszteltű és Nagyméltóságú Püspök Úr!

Újév ünnepén szívünk indításából megje-
lentünk Nagyméltóságod előtt, hogy mély tisz-
teletünkről, meleg szeretetünkről és hűséges
ragaszkodásunkról Nagyméltóságod és a gróf
Főgondnok úr Öméltósága iránt bizonyoságot
tegyünk.

A világháborút befejező békeszerződések
otromba igazságtalanságai minden jó ember

erkölcsiségét felháborították. A győztes hatal-
mak bosszút akartak állani a legyőzött népeken.
A békefeltételeket tehát egyoldalúlag, a legyő-
zöttekkel szóba sem állva, úgy állapították meg,
hogy tőlük az élet elemi feltételeit megvonták.
Egy angol publicista, Norman Angell mondja,
hogy a béketárgyalások oly viszonyban voltak
a kétoldalú tárgyalással, mint a lincselés a rendes
bírói eljárással. Minden elfogulatlan ember látta,
hogy Európát újjárendezni és 400 millió lako-
sának boldogulását biztosítani az erkölcsi és
természeti törvények ilyen megsúfolásával le-
hetetlen. Az erőszakos békeszerződéseknek ter-
mészetes folyamánya volt a győztesek és le-
győzöttek ellenséges érzületének kiélesedése és
a háborúnak gazdasági téren való folytatása.
Ebben a harcban a mi országcsónkunknak ter-
mészetesen el kellett véreznie. De vigasztaló
reánk nézve, mert ebben az isteni igazságszol-
gáltatás művét látjuk, hogy amikor a mi csekély
gazdasági erőnk kimerült, ugyanakkor a világ
leghatalmasabb államainak: Angliának, Észak-
Amerikának, sőt a kárhozatos békeszerződések
legmakacsabb védőjének, az aranyhalmozó
Franciaországnak gazdasági alapjai is meginog-
tak és ha a világ hatalmasai jobb belátásra
nem térnek, össze is fognak omlani.

Amikor ennek az egész világra kiterjedő
gazdasági válságnak hatása alatt általában a
bizonytalanság és csüggedés érzése vesz erőt
az emberek lelkén, mi mégis, ezen a boldogtalan
újév napján is a jobb jövő reménységével és
bizalmával köszöntjük Nagyméltóságodat, mert
át vagyunk hatva a Nagyméltóságod által hir-
detett attól a meggyőződéstől, hogy küzdelmünk
és bizva-bizásunk jutalmául az evangelium
lelke: az igazság és a szeretet végre is győze-
delmeskedni fog a hamisságon és a gyűlöleten
és az igazság és a szeretet győzelmével meg fog
valósulni e földön Isten országának békessége is.

Az újesztendőben Nagyméltóságodra és a
gróf Főgondnok úr Öméltóságára, valamint
mindkettőjük szereteteire Istennek minden áldá-
sát kérjük.

A Püspök nagyszabású beszéddel válaszolt.
Mint mindig, most is volt komoly mondani-
valója. Beszédéből, melyet a „Lelkészegyesület”
szerencsés volt már január 2-i számában közöl-
hetni, mi is közöljük a következő nagyjelentő-
ségű részt:

A súlyos viszonyok között főként a törté-
nelmi erők reaktíválására van szükség. A Kol-
légiumot csak úgy tarthatjuk fent s az egyetem
kivonulása után úgy építhetjük ki az oktatás
terén szenvedett minden veszteségünket kár-
pótoló nevelőintézeté, ha a régi idők hasznos
és szép példája szerint helyreállítjuk közte és
az egyházkerület gyülekezetei között, közte és
különösen Debrecen város polgársága között
az ősi patriárhális jó viszonyt és ha a kollé-
giumi diákságot visszavisszük azokra az utakra,
amelyeken az önsegítség, saját kiszolgálás soha-
sem szégyelhető, sőt mindig dicsekedés tárgyát

képezhető módszere, az egészséges életre, rendre s a tiszta erkölcsre üdvösen nevelő hatása mellett, olesóvá és tisztessé teszi a tanuló ifjúság életét.

Ezeket a szavakat és az e szavakban foglalt intelem lényegét minden magyar reformátusnak, sőt minden magyarnak meg kell fogadni minden vonatkozásban. Valóban, a mi számunkra nincs más útja a kibontakozásnak, mint a visszatérés a régi patriarchalis és puritán rendhez. De nemcsak a külsőségekben, hanem elsősorban és mindenképpen felett: puritáná lenni lélekben.

A Debreceni Protestáns Lap postatakarék-pénztári esekkszámlája 43,916.

Nívó.

Egyik tekintélyes egyházi közlönyünk a nyáron olyanformát mondott valamelyik fegyelmi eljárásról közölt híradása közben, hogy érezhető szükségünk volna valami olyan kinyomatott sajtó-organumra, mely csak magunk között, amúgy bizalmasan mondogatná meg quasi négy szem között az igazat s ne kerülne némely szennyesünk a piacra, melyet a szenzációt kereső egyéb hírlapok elég előszeretettel közölnek s a közönség pedig mint valami finom delikateszt, nagy falánksággal faldos fel. Ha jól vettem ki, talán csak úgy elszalasztva, ilyesmit akart mondani a kérdéses egyházi lapban egy avatott toll. Lehet, hogy én csak a sorok közül akartam ilyesmit kiolvasni. Vén ember vagyok már s tévedhetek s a lap kérdéses száma nincs is nálam kéznél, hogy jobban utána olvashatnék. De legyen akárhogy is a dolog, legyen tévedés, félreértés a dologban, a gondolatot magamévá teszem. Bármily kevés reményem legyen is hozzá, hogy a legalább is levegőben bolygó gondolat egyhamar testté váljon, szükségét érzem annak, hogy a diszkrét természetű kérdések egyik kevésbé diszkrétnek tartható ágazatát szóvá tegyem.

Aggodalommal érzem, hogy az a kérdés, melyet szóvá akarok tenni, nem éppen a nagy nyilvánosság elé való. De én azt tartom, hogy a szennyes a piacon is jobb mosni, mint seholt s pláne eldugni a fiókba s rakásra gyűjteni, mert előbb-utóbb csak a nyilvánosság elé kerül az, de a legtöbbször későn, s akkor, amikor a foltot már a legerősebb luga se mossa ki, amikor a kelme már akár el is rothadhatott.

Az a kérdés, amit nívó cím alatt fel akarok vetni, tulajdonképpen nem is szennyes, hanem inkább csak kényes, mely talán érzékenyen érinthet egyeseket, kivált azokat, kik csekélyke elméleti tudásuk ellenére eléggé képzeteknek (iskolázottaknak) tartják magukat arra, hogy akár az országgyűlés padjain is helyt tudnának állani. Nevén nevezve a dolgot, ki kell mondanom, amit én réges-régen megállapítottam

magamban, abban áll, hogy egyházmegyei közgyűlésünk minőség tekintetében nem éri el azt a magaslatot, melyen annak állania kellene. . . Kérem, kérem, teljességgel ne méltóztassanak talán hirtelen fellobbanni, ne siessenek állításomon első olvasásra megbotrátkozni, mert én az állításomat, felfogásomat ki is tudom magyarázni s azzal indokolni is azt.

Egyházmegyei közgyűléseink komplexumának egyik felerészét — a vonatkozó törvény értelmében — a lelkészek, másik felerészében a paritás szolgálatában az egyházközségek ugyanannyi választott világi képviselői adják. Már most nézzünk szét az egyházmegyei közgyűlés tisztviselő csoportján. A fentebbi megállapítás szerint résztvesznek ott az akadémiai képzettségű lelkészek. A világi képviselők részéről azonban kiket küldenek be az egyházközségek presbiteriumai képviselőül? Mondjunk igazat: túlnyomó többségben az ő számadó gondnokaikat, vagy valamelyik presbiterüket. A lelkészjellegű felsőbb iskolát végzett lelkészek felerészét, a másik felerészét kevés kivétellel egyszerű, minden magasabb iskolai képzettség nélküli jámbor földművelő gazda-emberek képezik. Igen komolyan kérdezem, hogy hol van itt a paritás? . . . Merthiszen ennek a testületnek nemcsak darabszámra kellene egyformán állani, hanem szellemi erő tekintetében is lehetőleg egyforma mértékben kellene kialakulnia. Akadhatnak ugyan az egyházi téren is nagyatádi Szabó Istvánok, de ilyen egy egész országban is csak egyetlen egy találkozott még s azt az egyet is hamar elvesztette az ország. És ha az egyházközségek körében találkoznak is ilyen megbecsülhetetlen értékes egyének: azok már érvényesülhetnek odahaza a presbiteriumi tanácskozások alkalmával is. Keresem a kifejezések szavait úgy, hogy meg ne bántsak azokkal senkit. Végtére is én az egyházmegyei közgyűlési világi képviselők megbízhatóságában, jóhiszeműségében, becsületességében hajszálnyira sem tudok kételkedni. Rajtam kívül se kételkedjék senki. De ki cáfolhat meg engem abban az állításomban, hogyha a világi elem mostani alkotó elemeiben magasabb iskolázottság, mélyebb értelmiség találkoznék: egyházmegyei közgyűléseink tanácskozásai mélyebben szántanának, határozatai nívósabbak lennének, a hozzászólások eszméletetöbbségek, s a határozatok sikerültebbek volnának?

Nincs biztos számszerű adatom abban a tekintetben, hogy miként állanak az erőviszonyok egyik-másik egyházmegyénkben. De azt anélkül is tudom, hogy ebben az irányban elmaradtunk az erdélyi egyházkerülettől. — Ismerem egyházmegyét, melynek közgyűlését világi képviselőség tekintetében tíz jogtúdor, négy mágnás és tizenöt iskolázott földbirtokos látogatja. Ilyen sok intelligens férfiúnak csupán az összetalálkozása is sok irányban jótékonyan hathat az egyházi életre. Ne vesse senki ellent, hogy az ő egyházában nem található egyházas

hajlamú egyháztagnak. Ez nem volna jónak a jele. Nevelni kell ilyeneket! De meg ha éppen helyben nem találkoznék kellő intelligenciájú férfiú: szabad azt akár a harmadik vármegyében is megkeresni. De meg ott van minden egyházközségben a községi főjegyző, ha az hitsorsosunk volna. Az ellenkező állapot talán valamennyire a magunk vigyázatlansága is. De hát persze... persze... az a sajnos akadály állhat az útban, hogy itt-ott a lelkész és községi főjegyző közt némi feszült állapot képződött. Nos, már csak azért is igénybe kell venni ilyen helyen a községi főjegyző közreműködését. Kedvező alkalom ez arra, hogy jegyző és pap egymást megértsék.

Emlékezzünk vissza éppen a debreceni egyházmegye egykori főjegyzői világi képviselőjére, aki a tanácsbírói székben is igen derekasan megállotta volt a helyét, és aki nemes egyházas gondolkozásmódját községében is igen gyümölcsözően tudta érvényesíteni, jogi tudásának birtokában sok hasznos információval tudott szolgálni. Csak akarni, kezdeményezni kell, nem kell tőle húzódozni, az egyházi közélet ápolása érdekében még az ellenszenvet is le kell győzni. Abból a Krisztus anyaszentegyházának sok irányú előnye fog kibontakozni.

Azt fel se teszem, hogy csak egy lelkész is azzal érveljen felfogásom ellen, hogy hát hiszen ő, a felsőbb iskolát végzett lelkész, könnyen segíthet képviselője mérsékeltbb értelmiségén az ő befolyásával, szükséges téjékoztatásával. Mert egy az, hogy erre nincs mindenkor kellő alkalom, de meg akkor aztán hova is lesz ismét a paritás? Hova az önállóság?

foroglányi Rózsa Sándor.

HÍRADÁS

A szegények karácsonyfája Vásárosnaményban.

Talán azt a címet is adhattam volna e rövid megemlékezésnek, hogy mit tehet az igazi lelkipásztor a szegények gondozása terén? Mert aki a karácsonyt megelőző két napon betekintett a vásárosnaményi református lelkészi hivatalba, boldog érzéssel állapíthatta meg, hogy a lelkészi hivatalnak vezetője Kelemen Gyula református lelkipásztor, nemcsak az ígéretében, szónoklásban, irodalmi munkásságban áll a lelkészek előtt követendő példaképül, de az elesettek és szegénygondozás terén is kiváló munkásságot fejt ki.

Az irodának képe mindent mutat, csak azt nem, hogy itt lelkészi hivatalos teendőket végeztek. Az asztalokon csomag csomag hátán. Szép sorban sorakoznak fel a liszt, bab, cukor, rizs, szalonna csomagok, gyermek és felnőtt ruhák és ezek a szeretetadományok ékesen szóló bizonyosságai annak, hogy az ifjú lelkipásztor megértve az idők jelét — e nehéz idők-

ben is — áldozatkésztségre tudta hajtani a hívek szívét.

A szervezés munkájában segítségére volt a vásárosnaményi református, róm. kath. és izr. nőegyletek vezetősége. E közös munkának eredménye, hogy december 23-án délután 6 órakor a mozihelyiségben 80 szegény család részvételével karácsonyi szeretetadományban és 40 szegény iskolás gyermeket látott el meleg ruhával és cipővel a vezetőség.

Az e célra rendezett tombola-játék jövedelméből és a három nőegylet által gyűjtött önkéntes adakozásból begyűlt 500 pengő, 1 öl tűzifa, 800 kg. burgonya, 300 kg. búza, 100 kg. rozs, 300 kg. bab, 100 kg. tengeri, 300 kg. alma, 16 kg. rizs és 182 kg. liszt.

A vezetőségek úgy határoztak, hogy a segélyre szorulóknak fejéenként 5 kg. főzőliszt, 4 kg. bab, 1 kg. szalonna, 5 kg. alma, fél kg. cukor, fél kg. rizs és 15 kg. burgonyában részvételük. A tűzifát a teljesen nincstelenek között oszták szét.

A kiosztás az Apolló mozgóban történt, amelyet teljesen megtöltött a közönség.

A karácsonyfaünnepélyt Gáll János igazgató nyitotta meg, aki a szegények nevében áldást kívánt a jótékony adakozókra, a nőegyletek vezetőségeire, Kohányi István róm. katolikus plébánosra, aki a római kath. egyház részéről is a legmesszebbmenően támogatta a közös akciót és Kelemen Gyula református lelkipásztorra, aki szervezője és lelke volt e nemes és szociális munkának.

A kiosztás után a református leányegyesület tagjai Vajass Klára polgári iskolai tanárnő vezetése mellett egy bájos karácsonyi színjátékot adtak elő két felvonásban, melynek címe a karácsonyi vásár.

Egy kedves és boldog óra emlékével és azzal a lelki megnyugvással távoztunk el az ünnepélyről, hogy ha sikerült egy pár szenvedő arcáról letörölnünk a könnyeket és kellemessé tenni a karácsonyi ünneplést, úgy fáradságunk nem volt hiábavaló.

Gáll János.

IRODALOM

Ismerd meg magad. A budapest-fasori templomban... elhangzott 14 beszéd és szabadelőadás a Tízparancsolatról. Írta: Szabó Imre budapest-fasori lelkipásztor. Budapest, 1931. Kis 8-rél, 160 lap.

Még aligha volt a magyar református egyház történetében esperes, aki e szent hivatalának székfoglalójául egy egész könyvet adott volna ki. De ha valakinél, a magyar reformátuság egyik legválságosabb órájában megszületett új budapesti egyházmegye fiatal esperesénél igazán nem is arra vagyunk kíváncsiak elsősorban, hogy miként gondolkozik az egyházi adminisztrációról, vagy az egyház és az állam viszonyának — ma pedig már közvetlenül a

húsunkba vágó — problémájáról, hanem mind-
ezek előtt az érdekel bennünket, hogy milyen
igehirdető és milyen pásztor. Mert a budapesti
esperesnek — inkább, mint akármely esperes-
társának — ezekben kell előljárnia. Nos, aki még
máshonnan teljességgel nem ismerné Szabó
Imrét, az ebből a könyvből mint igehirdetőt is,
mint pásztor is a legelőnyösebben fogja meg-
ismerni. Ezekben a beszédekben a kátémagyará-
zat bevált ősi módszerének tisztasága, egyszerü-
sége, biztos, kemény vonalvezetése és egészséges
építő dogmatizmusa valami egészen egyéni és
igen pompás harmóniában egyesül a modern
pásztor alapos elméleti és gyakorlati psycholo-
giájával, sokoldalú olvasottságával, kitűnő köz-
életi tájékozottságával. Az Ige objektív ereje
győzelmesen hordozza bennük a személyes
bizonyágtétel és rábeszélés, fölrázás és jóra-
készítés lélektől lélekbe találó alanyiságát. —
A régi szónokló prédikatori iskola legutolsó
maradványait is öntudatosan félretolja s mégis
a nyomtatott lapokból is kiűzi az élő beszéd
forrósága. Ez a könyv emberileg a legértéke-
sebb zálog arra, hogy Szabó Imre a maga espe-
rességében példaadó módon meg fogja valósí-
tani a nagy kálvini alapelvet: *hogy az Egyházat
kormányozni is csak az Igével kell és lehet.*
Könyvével nemcsak prédikátortársainak tesz
szokatlanul hasznos szolgálatot — kitűnő példát
nyújtva arra, hogy a Tízparancsolat kincs-
házából miképpen kell előhozni őt és újat
s miként lehet a legislegkényesebb témákat is
Isten színe előtt a legépítőbb módon megtár-
gyalni egy pásztori gyülekezettel —, hanem
ugyanily hasznos és eléggé meg nem becsülhető
szolgálatot tesz minden, akár műveltebb, akár
egyszerűbb léleknek, aki az Úr törvényében
gyönyörködni, ismeretében mélyülni és köve-
tésében erősödni akar. Ennek a könyvnek a
magyar reformátusok közt megfelelő mérték-
ben való elterjedése egymagában sokat tehetne
arra, hogy újra reformátusokká váljunk, lélek-
ben és igazságban, jellemben és erkölcsben.
Talán nem veszi baráti perfidiának az új
esperes, ha ismertetésem befejezéséül ideírom
azt a néhány sort, amelyekkel ezt a könyvét
nekem volt szíves megküldeni: „Derekaink fel-
övezve, lámpáink meggyújtva, egyszerűen,
őszintén és készen az új szolgálatra.“ Amen.
amen.

R. I.

HALOTTAINK

Pályi Lajos ny. tanító életének 84. évében,
december 23-án Szatmárnémetiben rövid szen-
vedés után elhunyt. A régi, ma már eltűnőben
levő tisztas tanítói gárdának egyik kiváló tagja
volt. Fehérgyarmaton született, Sárospatakon
tanult. Tekeházán, Péterfalván, Tivadaron mű-
ködött. Majd 1875-ben a szatmári református
egyház választotta meg, melynél 27 évig állott
szolgálatban. A lelkes és hűséges munkásnak
legyen áldott emlékezete.

KÜLÖNFÉLÉK

Postai befizetési lapot csatolunk a lap mai
számához s kérjük olvasóinkat az előfizetési díj
beküldésére.

**Evangélizáló előadások a csapóuceai egyház-
részben.** A csapóuceai egyházrészben, a tavalyi
estékhez hasonlóan, karácsony és ó-év estéjén
evangélizáló előadásokat tartott dr. Révész
Imre egyetemi tanár, az egyházrész volt lelki-
pásztora, a Szappanos ucca 16. szám alatti gyü-
lekezeti teremben. December 24-én délután
4 órakor: „A gyermek és anyja“ címmel; de-
cember 31-én este 6 órakor pedig: „Felvenni a
keresztet, fölszedni a sátorfát“ címmel.

Ösgyűlések az ispotályi egyházrészben. Az
újlesztendő első három vasárnapján, január
3-án, 10-én és 17-én tartja az ispotályi egyház-
rész ösgyűléseit az ispotályi templomban, dél-
után 5 órakor. Január 3-án dr. Lencz Géza
egyetemi tanár az ispotályi egyházrész mult-
járól emlékezett meg. 10-én Szabó Gyula segéd-
lelkész a jelent ismerteti s 17-én Papp Imre
lelkész pedig a jövőbe világít be Isten ígéjének
mennyei szövetségével. Az egyházrész célkitű-
zéseit, munkaprogramját, az eddigi eredmé-
nyeket stb. mind a három alkalommal Molnár
Ferenc lelkipásztor ismerteti.

Adomány a czuczai egyházkörzet részére.
Szép istentiszteleti ünnep keretében avatta fel
karácsony első napján vitéz Szabó Endre lel-
kész a Debrecen határában levő Czuczán azokat
az úrvacsorai kelyheket, amelyeket özv. Pol-
gáry Józsefné férje, néhai Polgáry József volt
presbiter emlékére adományozott a czuczai
tanyai egyházi körzetnek.

Pályázat.

Az ártándi (Bihar vm.) református egyház
kántortanítói állására pályázatot hirdet. Posta-
és vasútállomás helyben. Javadalom: három-
szobás, előszobás lakás, mellékhelyiségekkel,
nagy kerttel, 13 kat. hold 575 □-öl föld haszon-
élvezete, melynek adóját az egyház fizeti. 4 drb
legeltetési jog. 20 köből kétszeres búza. 20 köből
zab. Három öl tűzifa. Ismétlőiskola tanításáért
100 P. Államsegély. Értékegység: 53.

Kötelessége: Az iskolaszék által reáruhá-
zott osztályok vezetése, jelenben a három felső
osztályt tanítja. Lelkész helyettesítése, ének-
kar, vasárnapi iskola vezetése. Szőlőtelepítésért
elődjének 120 P fizetendő.

Kérvények a Néptanítók Lapjában való
megjelenéstől számított nyolc napon belül, az
ártándi református lelkész hivatal címére kül-
dendők. Személyes megjelenés önköltségen, elő-
nyös. Az állás azonnal elfogalandó.

TARTALOM: R. I.: Vigyázat: Amerika! — A
Kollégium újéve. — forgolányi Rózsa Sándor: Nivó.
— Híradás: Gál János: A szegények karácsonyfája
Vásárosnaményban. — Irodalom. — Halottaink. —
Különlék. — Pályázat.

Laptulajdonos: Dr. KUN BÉLA.

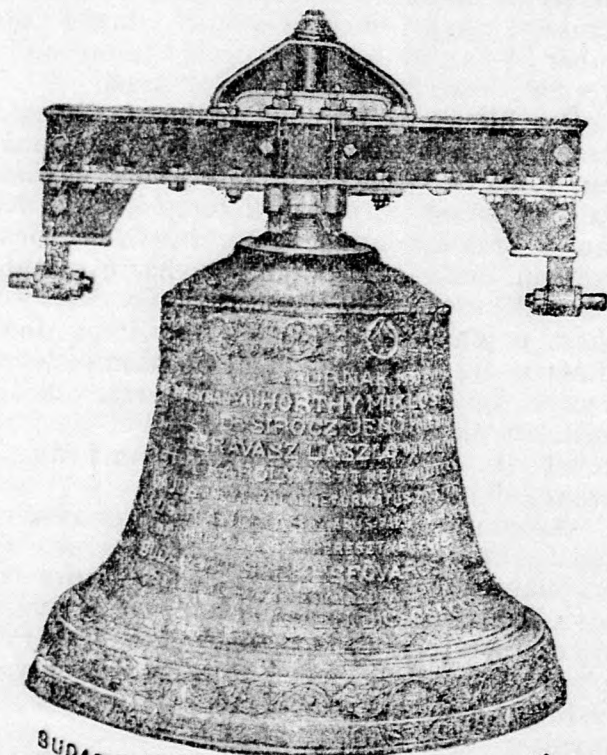
Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelsze-
relés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Aut. 913-53. sz. Költségvetéssel díjmentesen szolgál.

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI REF. TEMPLOM RÉSZÉRE
KÉSZÍTETT HARANG, MELYET D. RAVASZ LÁSZLÓ PÜSPÖK ÚR
AVATOTT FEL.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. 1930. évi nemzetközi vásáron emléklappal kitüntetve.

A budapesti Bazilika 7945 kilogrammos új harangja gyáramban készült.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

Kitűnő fűtőképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.
Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bődönők, disznóölő-képek, husvágó-gépek.
Telefon 6. és 15-48.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1932-129

Fali olvasótáblák, mozgatható betűk, szemléltető képek.

Ligárt M.: Fali olvasótáblák az ABC-hez, a
7 darab lap 3.—
a 7 darab vászonra felhúzáva, akasztóval
ellátva 38.—

Vezérkönyvek.

Ligárt M.: Útmutató az Ábécéhez 3-20
Bodor D.: Tanácsadó az Ábécéhez 3-60
Ligárt M.: Beszéd- és értelemgyakorlatok
vezérkönyve, I—IV. o. 9-60
Ligárt M.: Magyar nyelvi vezérkönyv, II—VI. 10-40
Ligárt M.: Számítási vezérkönyv, I—VI. o. 10-40
Somorjai L.: Tornatanítási vezérkönyv, I—VI. 5-50
Szele M.: Vezérkönyv a vallástanításhoz . . 2-80

Népiskolai egységes vezérkönyvek.

Szerkesztik: Quint József és Körösi Henrik.

Molnár Oszkár: A tanítási módszer történeti
fejlődése. Quint József előszavával . . . 3—
Fodor Ferenc: A magyar elemi népiskolai föld-
rajzi oktatás 4—
Quint—Stelly—Stolmár: A természeti és gazda-
dasági ismeretek tanítása a III—IV. osztá-
lyban 6-40
Quint—Drozdy: A beszéd- és értelemgyakorla-
tok tanítása az I. osztályban 9-20
Háros—Körösi: A magyar fogalmazás vezér-
könyve 4-40
Quint—Drozdy: A beszéd- és értelemgyakor-
latok tanítása a II. osztály számára . . 10—
Berwaldszky—Tschek: A rajzoktatás vezér-
könyve. Sajtó alá rendezte: Luttor Ignác 16—
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a beszéd- és
értelemgyakorlatokhoz 4—
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a helyesírás
és magyar nyelvtan tanításához . . . 3-60
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a természet-
rajz, gazdaságtan és háztartástan tanítá-
sához 2-80
Biró K. L.: Gyakorlati példatár a fogalmazás
tanításához, II., III., IV. és V—VI. oszt.
együtt, osztályonként, a 1-20
Vallástanítási és egyházi énektanítási tanterv
és utasítás, 1929. évi kiadás. (A református
Egyetemes Konvent kiadványa) 1-20
Straub—Vadász: A számolás és mérés tanítá-
sának vezérkönyve 4-80
Móczár M.: Vezérkönyv a természetrajz, gaz-
daságtan és háztartástan tanításához,
III—IV. oszt. számára 3—

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedés

Debrecen, Ferenc József út 26.